

D ů v o d y:

Nejvyšší soud, přezkoumaj důvody zdejšího rozhodnutí ze dne 24. listopadu 1925, č. j. R I 864/25 (sb. n. s. čís. 5480), na něž poukazují nižší soudy, dospěl k názoru, že bývalé svěřenské soudy jsou povolány k tomu, by před právoplatným schválením dohody rozhodly o návrzích na schválení odprodeje pozemků náležejících k bývalým svěřenstvím. Vyplývá to z § 15 (2) zákona o zrušení svěřenství, podle něhož přestává působnost svěřenských soudů, jakož i jich zákonná péče o svěřenství schválením dohody, neb uplynutím lhůty §u 2, což v tomto případě nepřichází v úvahu. Že k zákonné péči o svěřenství náleží i schvalování odprodejů jednotlivých pozemků a fruktifikace výtěžků, o tom nemůže býti sporu. Názoru tomu není na újmu ani ustanovení §u 18, zrušující dnem účinnosti zákona předpisy zákonů a nařízení o svěřenstvích, pokud jsou v rozporu s tímto zákonem, neboť tím byla stanovena obecná norma, z níž zákon sám stanovil výjimky v §u 15, mezi nimi zachování působnosti svěřenských soudů a zákonnou péči o svěřenství omezené časově schválením dohody. Se zrušením svěřenství musilo ovšem dojiti i ke zrušení zákonných předpisů, upravujících poměry bývalých svěřenství. Zákon stanovil tak výslovně v §u 18, vyňal však z toho předpisy, jež nejsou v rozporu se zákonem. Tu je přihlédnouti k §u 15, jenž stanoví příslušnost i působnost dosavadních svěřenských soudů pro likvidaci svěřenství, při čemž poukazuje výslovně buď na dohodu podle §u 2, anebo soudní rozhodnutí podle §u 7, nedošlo-li k dohodě, anebo konečně pozůstalostní řízení podle §u 10. Druhých dvou případů týká se první věta (2) §u 15, kdežto druhá věta obsahuje ustanovení pro případy, že došlo k dohodě podle §u 2, jež ovšem vyžaduje schválení svěřenským soudem. Teprve tímto schválením pomíjí působnost a zákonná péče tohoto soudu. Až do této doby nejsou dosavadní ustanovení vyloučena v §u 18 v rozporu se zákonem o zrušení svěřenství, neboť zákon zachoval výslovně v platnosti i zákonnou péči o svěřenství. Z předložených spisů vyplývá, že nedošlo před podáním návrhu ke schválení dohody vzhledem ke svěřenství, jehož se týče návrh na schválení smluv. Nestalo-li se tak, není závady, by zemský civilní soud v Praze jako dosavadní soud svěřenský nerozhodl o návrhu věcně, neboť příslušnost soudu vyloučeného v poslední větě § 15 (2) nastane teprve po schválení dohody.

Čís. 6014.

Pozemková reforma.

Zákaz zadlužení (zatížení) pozemku přiděleného podle zákona záborového a náhradového vztahuje se i na zatížení exekucí. Okolnost, že Státní pozemkový úřad nabyt pozemku směnnoú smlouvou, nezbavuje ho práva, uložití při přidělu omezení.

(Rozh. ze dne 11. května 1926, R I 386/26.)

Exekuční soud povolil exekuci vnučeným vkladem zástavního práva na pozemek, jehož dlužník nabyt přídělem Státního pozemkového úřadu a na němž byl poznamenán zákaz zadlužení bez svolení Státního pozemkového úřadu. Rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dle lustra jest poznamenán zákaz zadlužení bez svolení Státního pozemkového úřadu a dle přídělové listiny ze dne 27. ledna a 30. května 1925, zákaz ten obsahující a jej zákazem zatížení nazývající, jde o pozemky přidělené podle zákonů záborového (§§ 1, 5, 10) a náhradového (§§ 26, 27, 28). Nevadí, že dle listiny té Státní pozemkový úřad nabyt pozemku toho směnnou smlouvou a nikoli výkonem práva záborového, neboť, stal-li se stát jednou vlastníkem, mohl uložit při přídělu omezení, jež se mu viděla vhodnými (§ 23 příděl. zákona), a když je vyhrazené omezení disposičního práva nabyvatelova v knihách poznamenáno, musí býti i každým třetím respektováno. Je tedy lhostejno, že nejde o nedíl. Zákaz zadlužení neb zatížení musí ovšem vztahován býti i na zatížení exekuční, protože by jinak bylo velmi snadno jej obcházeti. Má-li býti dosaženo účele zákona a tedy účele přídělu (pozemkové reformy), nesmí obcházení býti dopuštěno. Účel pozemkové reformy brání, by zde užito bylo §u 364 c) obč. zák., neboť slovem »nikdo« poslední věty třetího odstavce §u 23 příděl. zákona jest vyloučen každý třetí cit. §u 364 c).

Čís. 6015.

Žaloba o zjištění (§ 228 c. ř. s.) jest vyloučena zásadně všude tam, kde lze ihned žalovati o plnění, jímž dlužno rozuměti též opomenutí, k němuž ta která strana jest druhé povinna. Žalobní prosba žaloby zá-půrčí musí obsahovati návrh, by žalovaný byl odsouzen zdržeti se pro příště neoprávněných zásahů do vlastnictví žalobcova.

(Rozh. ze dne 11. května 1926, Rv I 1856/25.)

Žalobce domáhal se v žalobě, by bylo uznáno právem, že žalované jako dočasné držitelce pozemků čk. 378/3 a 366/3 role jako statku panujícího, nepřísluší právo služebnosti vozové cesty přes pozemky č. k. 366, 378, 602 jako statek služebný potud, pokud žalovaná strana právo cesty rozšiřuje na odvážení písku z písečníka zřízeného na statku panujícím a tím zřízené cesty užívá k jiným účelům, než zemědělským, ježto cesta zřízena byla pro role a nikoliv pro písečník a že žalovaná jest povinna to uznati. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby. Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Žalobce se domáhá toho, by žalované bylo oduznáno právo, rozšiřovati služebnost jízdy přes žalobcův pozemek na odvážení písku z pí-